

In Memoriam Bob Jansen

als een vogel

*dit is
wat telkens
terugkeert:*

*als
ik maar
lang genoeg
sterk en breedwerpig
mijn armen optrek aan de wind
komt het moment dat
ik heel langzaam
losvlieg van de
aarde...*

(uit "Ontspoord" B.J.)

Op 21 juli is Bob Jansen overleden. Hij is een lichtend voorbeeld geweest voor generaties amateurfilmers. Voordat Jansen met filmen begon had amateur-filmer het imago van een leuke hobby, maar niet meer!

Als jongeman zag Bob de film "Limelight" van Charles Chaplin. Deze film opende zijn ogen voor de mogelijkheden die film biedt om persoonlijke emoties vorm te geven. Dit gaf voor hem de doorslag om te gaan filmen. Vanaf het begin maakte Bob films, die qua vorm en inhoud sterk afwaken van wat tot dan toe gebruikelijk was in de amateur filmwereld. Zijn films stelden namelijk zeer persoonlijke en diep menselijke problemen aan de orde en dat was ongekennd, zo niet taboe. Bob drukte zijn visie altijd zo uit: "filmen moet van binnenuit".

Bob manifesteerde zich snel als filmer van topniveau. Hij was ook de eerste Limburger, die bij de Nationale Wedstrijd van de NOVA in de prijzen viel. Zijn films "Voor Anneke" en "Bellen Blazen" maakten door onderwerpkeuze en vormgeving een diepe indruk. "Voor Anneke" is een korte film, waarin Bob zijn geluk bezingt dat zijn geliefde Annie hem

heeft gebracht. Een film die humoristisch, poëtisch en ontroerend tegelijk is. "Bellen Blazen" is een film, waarin Bob zijn kinderen gadeslaat, die bezig zijn met zeepbellen blazen. Hij weet op een poëtische en indringende wijze de kwetsbaarheid van zijn gelukkig gezin uit te beelden. Het geluk kan als een zeepbel uiteenspatten. Deze twee vroege films van Bob maken duidelijk, wat hij bedoelt met "filmen moet van binnen uit".

Zijn carrière als amateur-filmer heeft nadien een hoge vlucht genomen. Op nationale en internationale filmfestivals werden zijn films bekroond. Hij is zijn principe altijd trouw gebleven. Spectaculaire scènes om de toeschouwers te imponeren komen in zijn films niet voor. Van modieuze onderwerpen, die in de amateur-filmerij van tijd tot tijd de kop opsteken, hield hij zich verre. Een integer man en een integer filmer. Taboes ging hij niet uit de weg. Er is een tijd geweest, dat er in de amateur-filmerij onmiskenbaar een taboe rustte op het thema "de dood". Dit is een ononderwerp, dat de filosofisch ingestelde Bob bezig hield. Over dit thema heeft hij uiterst ontroerende films gemaakt. Ik noem als voorbeelden "Mamma Dood" en "Tussen wit en groen licht". Dit zijn

films, die ver uitstijgen boven het niveau van de amateur-filmer. Het is filmkunst!

Een kenmerk van zijn films is, dat ze niet door de tand des tijds worden aangetast. Bob, die na zijn professionele carrière lid was geworden van de Geleense Smalfilm- en Videoclub, heeft eens een clubavond verzorgd met zijn amateurfilms die 30 tot 40 jaar eerder waren gemaakt. Ze kwamen nog even sprankelend en fascinerend over als weleer. Dit is ongetwijfeld te danken aan het feit, dat zijn films geladen zijn met fundamentele menselijke emoties, die van alle tijden zijn.

Bob en ik hebben in de loop der jaren samen vele wandelingen gemaakt. Het werden altijd weinig kilometers! We stonden veel stil om onze argumenten kracht bij te zetten. We filosofeerden over het wezenlijke van filmen, over gedichten, over het leven en de dood en over echt belangrijke zaken als hoe je gras moet maaien en wijn moet drinken. Op een van deze wandelingen heeft hij mij de fatale uitslag van een medisch onderzoek meegedeeld. Alle clubleden moesten ook op de hoogte worden gesteld. Hij vreesde, dat ze anders niet zouden begrijpen, dat zijn bijdrage aan de clubactiviteiten minder zou worden. De werkelijkheid is dat, ondanks door ziekte afnemende energie, hij tot het einde een van de actiefste leden van de club is gebleven. Twee keer achter elkaar heeft hij met nieuwe films de jaarlijkse clubwedstrijd gewonnen, n.l. met "Karaoke" en "In het VOORBIJGAAN", die ook op landelijke en internationale wedstrijden werden bekroond. Daarnaast bleef hij de clubleden met raad en daad bijstaan. Een voorbeeld hiervan is de rol die Bob heeft gespeeld in de voorbereiding van de schitterende film van Leo Baeten "Onderweg naar mezelf". Leo

heeft over Bob's inbreng in LOVA-signaalen van juli 1998 geschreven. Een kort citaat van Leo:

"Bob heeft in het verleden films gemaakt, die precies de sfeer hadden, die ik wilde oproepen. Met zijn adviezen en tips heeft Bob mij op het goede spoor gezet".

Bob bleef zichzelf. Hij liet zich door zijn ziekte niet klein krijgen. In zijn eerste dichtbundel "Ongerijmd" uit 1992 staat een inleiding van Bob, die als volgt eindigt: "Kinderen en kleinkinderen, jullie moeder en oma is een bijzonder mens". Hieraan zou ik willen toevoegen: "Hetzelfde geldt voor jullie vader en opa".

Mijn wandelingen met Bob werden allengs korter en korter. Korte tijd voordat hij naar het ziekenhuis moest voor weer een medische ingreep hebben we nog even in zijn tuin gewandeld en daarna het gesprek zittend voortgezet. Hij vertelde o.m. dat het manuscript van zijn derde dichtbundel gereed was gekomen en dat er een uitgever was gevonden. De hoop, dat hij de film over zijn jongste zoon nog zou kunnen afmaken, had hij echter opgegeven. Bij het afscheid bleef hij lang mijn hand vasthouden. En met zijn hand in de mijne moest ik denken aan een dichtregel uit het manuscript van zijn derde bundel:

*help mij hopen
dat er toch
een hemel voor ons ligt
waar wij straks verder
mogen praten*

Mijn vriend is dood.

Jan Meertens

(overgenomen uit LOVA-signaalen, jaargang 24, nr. 4)